

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13-318/22
Р: 012-02; 10-02/22

ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Комисије за хартије од вриједности
за период 1. јануар – 31. децембар 2021. година

Брчко, јуна 2022. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	6
<u>НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА КОМИСИЈЕ ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ ЗА 2021. ГОДИНУ</u>	7
<u>2. УВОД</u>	7
<u>3. ОПШТИ ДИО</u>	7
<u>4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	10
<u>6.1 Руководство и систем интерних контрола</u>	10
<u>6.2. Програм рада и реализација програмом предвиђених задатака</u>	10
<u>6.3. Приходи</u>	12
<u>6.4. Планирање и извршење текућег буџета</u>	15
<u>6.5. Попис</u>	18
<u>7. КОМЕНТАР</u>	18
<u>8. ПРИЛОГ</u>	19

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ПРЕДСЈЕДНИКУ КОМИСИЈЕ ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Комисије за хартије од вриједности Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Комисија) за период **1. јануар – 31. децембар 2021.** година, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Предсједник Комисије је одговоран за финансијско пословање Комисије и усклађеност пословања с важећим законским и другим прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање и откривање материјално значајних грешака у финансијском пословању, као и примјереност и понашање ревидиране Комисије над средствима и имовином која јој је дата на управљање.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 18/18), примјенљивим оквиром ISSAI ревизијских стандарда („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 31/18) и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне грешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања са законским и другим релевантним прописима, одобреним и извршеним позицијама буџета и извршавање послова из своје надлежности. Избор поступака је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика настанка материјално значајних погрешака у финансијском пословању.

Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за презентацију финансијског пословања, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима и задовољавају стандарде ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- **Ненаплаћена потраживања по основу накнада за услуге регистрације, чувања и одржавања података о хартијама од вриједности Комисије на дан 31. 12. 2021. године износе 82.816,19 КМ и повећавају се у односу на 2021. и раније године. Комисија није правовремено предузимала све радње ради наплате потраживања. Наведена потраживања су утужена и у току су поступци пред судом Брчко дистрикта БиХ. С обзиром да се већи дио потраживања односи на ранији период и на неколико дионичарских друштава која су у стечају или су им рачуни блокирани, није извјесно да ли ће се, када и колико наплатити потраживања путем суда. Наведено није у складу са одредбама чланова 4 и 12 и члана 78 ставова 2 и 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.**
Поред наведеног, отписана су потраживања из ранијег периода у износу од 10.957,22 КМ, за два дионичарска друштва над којима је завршен стечај (детаљније образложено у тачки 6.3 овог извјештаја).
- По закљученим уговорима о вршењу послова регистрације, чувања и одржавања података о хартијама од вриједности између Комисије са Централним регистром хартија од вриједности а. д. Бања Лука и Регистром вриједносних папира у Федерацији БиХ д. д. Сарајево, Комисија је наведеним регистрима за 2021. годину уплатила износ од 22.597,58 КМ. Смањује се наплата потраживања са 41.201,41 КМ (2017. године) на 23.194,39 КМ (2021. године) и повећавају се ненаплаћена потраживања са 69.411,64 КМ (2017. године) на 82.816,19 КМ (2021. године), а на страни расхода редовно се измирују обавезе по основу закључених уговора са регистрима, што није у складу с члановима 4 и 12 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу доброг финансијског управљања (детаљније образложено у тачки 6.3 овог извјештаја).
- Комисија је планирала приходе за текућу годину у износу од 45.000,00 КМ, а остварила у износу од 18.363,73 КМ, или 40,81% у односу на план, односно мање за 26.636,27 КМ. Приликом израде Документа оквирног буџета и Оквира за процјену прихода Комисија није реално планирала и процијенила приходе, што није у складу с чланом 39 ставом 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ (детаљније у тачки 6.3 овог извјештаја).

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу у финансијском пословању Комисије у току 2021. године, **осим** ефеката навода у претходној тачки, није било значајних неусаглашености с важећом законском регулативом и одобреним позицијама буџета.

Замјеници главног ревизора

Амра Илић, дипл. ек.

Мр сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор
Овлашћење број 01-013-262/22
од 3. јуна 2022. године
Мр сц. Селма Шадић, дипл. ек.

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Комисије за 2021. годину, констатовали смо одређени број пропуста и неправилности и ради отклањања истих, дали смо сљедеће препоруке:

Потребно је да Комисија предузме активности на отклањању пропуста утврђених у ревизорском извјештају претходне године.

Потребно је досљедном примјеном законских и подзаконских аката обезбиједити отклањање наведених недостатака ради јачања система интерних контрола и усклађености пословања са законским прописима.

Потребно је ускладити форму Програма рада и Извјештаја о раду како би се јасно могло утврдити који постављени циљеви су реализовани.

Потребно је досљедно спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Правилника и Упутства у дијелу извјештавања о спровођењу полугодишњег и годишњег плана развојног програма и стратешког плана буџетског корисника.

Потребно је процедуру запошљавања окончати како је предвиђено Планом запошљавања за текућу годину.

Потребно је да Комисија израђује ДОБ и Оквир за процјену прихода сагласно са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу реалности планирања и процјене наплативости прихода.

Потребно је донијети ефикасне мјере које би спријечиле негативан тренд у наплати потраживања и омогућиле добро финансијско управљање у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Комисија, у сарадњи с надлежним органима Брчко дистрикта БиХ, предузме додатне мјере на наплати потраживања.

Потребно је досљедно спроводити одредбе закључених уговора у дијелу плаћања накнаде у прописаном року.

Потребно је у уговорима регулисати поступање при не плаћању уговорних обавеза.

Потребно је досљедно спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу ефикасног коришћења буџетских средстава.

Потребно је да Комисија у року прописаном одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ припрема образложења за тромјесечне извјештаје о извршењу буџета и подноси их Дирекцији.

Потребно је досљедно спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању у дијелу садржајности образложења о извршењу буџета.

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА КОМИСИЈЕ ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ ЗА 2021. ГОДИНУ

2. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Комисије за 2021. годину на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима, на основу Годишњег плана ревизије. Ревизија је обављена примјеном адекватних метода ревизије и примјенљивим стандардима ревизије.

3. ОПШТИ ДИО

Комисија за хартије од вриједности, у складу с чланом 65 Закона о хартијама од вриједности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19 и 32/19), има сљедеће надлежности:

- доноси прописе о спровођењу Закона о хартијама од вриједности (у даљем тексту: Закон);
- издаје дозволе и одобрења када је то овлашћена Законом;
- контролише поштовање правила уобичајене трговине и лојалне конкуренције у трговини хартија од вриједности;
- врши надзор над овлашћеним учесницима на тржишту хартија од вриједности, емитентима хартија од вриједности, инвестиционим фондовима, друштвима за управљање инвестиционим фондовима и Централним регистром;
- организује, преузима и надгледа мјере којима обезбјеђује заштиту интереса инвеститора;
- прописује правила промета хартија од вриједности на основу повлашћених информација;
- обуставља емисију и промет појединих хартија од вриједности и предузима друге активности у случају манипулација или шпекулација у промету или када процијени да су тим активностима угрожени интереси инвеститора и јавности, или оне нису у складу са законом и другим прописима;
- прописује начин чувања документације за предузећа за пословање с хартијама од вриједности;
- прописује обавезни садржај информација које морају бити објављене свим дионичарима и јавности од лица која врше дистрибуцију хартија од вриједности јавном понудом;
- прати и проучава стање и кретање на тржишту хартија од вриједности;
- спроводи претходне радње у случају повреде законских одредаба и других прописа;
- покреће управни спор ради заштите инвеститора;
- даје информације и шири знања о дјеловању тржишта хартија од вриједности;
- сарађује са сродним организацијама у иностранству;
- води књиге и регистре у складу са одредбама Закона;
- прописује износ таксе за услуге под њеном надлежношћу;
- врши надзор и предузима потребне мјере у вези са спречавањем прања новца и

финансирањем терористичких активности над лицима којима даје дозволу за обављање послова и у оквиру своје надлежности, сарађује с другим надлежним органима у вези са спровођењем закона и других прописа, којима се регулишу обавезе спровођења мјера спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;

- предузима остале мјере и обавља друге послове у складу са законским прописима.

За извршење послова из надлежности Комисије утврђена је сљедећа унутрашња организација:

Комисија – предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије;

Стручна служба Комисије – шеф Службе и администратор и

Централни регистар хартија од вриједности – руководилац централног регистра.

Радом Комисије руководи предсједник и задужен је за координацију рада Комисије, доношење аката Комисије, заступање и рјешавање о правима запослених и за свој рад одговоран је Скупштини Дистрикта.

Стручна служба Комисије

За обављање стручних и административних послова за потребе Комисије формирана је Стручна служба која у складу са организационим планом обавља сљедеће послове:

- евиденција и надзор о чувању, руковању и употреби печата и штамбиља Комисије;
- надзора финансијског пословања;
- реализовања пренесених овлашћења из статута Комисије;
- надзор рада регистра емитената;
- нормативно-правни, студијско-аналитички, организациони и други послови који се односе на координацију и обједињавање рада у Комисији;
- сарадња с градоначелником, Владом и Скупштином Дистрикта, министарствима и другим органима и организацијама;
- тумачења и образложења прописа из области финансија;
- кретање финансијске документације;
- спровођење процедура јавних набавки за потребе Комисије;
- припрема, израда и реализација аката, одлука, записника, рјешења и закључака у вези са разматрањем поднесених захтјева и других питања која Комисија разматра.

Дјелатност Централног регистра

Централни регистар, у складу с чланом 69 Закона о хартијама вриједности обавља сљедеће дјелатности:

- регистрацију и чување хартија од вриједности, односно података о хартијама од вриједности, власнику хартија од вриједности и свим трансакцијама у погледу преноса власништва или промјене хартија од вриједности;
- регистрацију и чување података који се односе на дефинисање власништва или осталих права инкорпорираних у хартијама од вриједности;
- вођења рачуна емитента, односно власника хартија од вриједности и издавање потврда о стању и промјенама на тим рачунима;
- преноса, депоновања, салдирања и клиринга по трансакцијама хартија од вриједности;
- све остале послове Централног регистра, депозитара и клиринга хартија од вриједности које пропише Комисија.

Организационим планом Комисије предвиђено је шест (6) запослених, на дан 31. 12. 2021. године било је пет (5) запослених.

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање Комисије за 2021. годину, у дијелу планирања и извршења буџета, оцјене система интерних контрола, као и усклађености пословања из своје надлежности са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Комисије је да омогући ревизору да на основу прикупљених доказа изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање обављено у складу с законским важећим прописима, као и примјереност понашања руководиоца Комисије над средствима и имовином Брчко дистрикта БиХ. Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије финансијског пословања за 2021. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ИЗ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ извршила је ревизију финансијског пословања Комисије за 2020. годину и доставила коначан извјештај, у којем су дате одговарајуће препоруке за отклањање утврђених неправилности.

Комисија је сачинила Акциони план за отклањање недостатака по ревизорском извјештају за период 1. јануар – 31. децембар 2020. године, број: 13-15.05-473/20 од 22. јула 2021. године (у даљем тексту: Акциони план), и исти је достављен Канцеларији за ревизију за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, у року од тридесет (30) дана како је и прописано одредбама члана 17 става 3 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ.

Освртом на препоруке дате у Извјештају о обављеној ревизији за претходну годину, те увидом у предузете активности утврдили смо да нису имплементиране препоруке односе се на:

- Могућност успостављања пасивне евиденције емитената, ради смањења трошкова судских поступака

Потребно је да Комисија предузме активности на отклањању пропуста утврђених у ревизорском извјештају претходне године.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1 Руководство и систем интерних контрола

Руководство Комисије чине предсједник Комисије, замјеник предсједника и члан Комисије, који су именовани одлуком Скупштине број: 01-02-511/19 од 16. јануара 2019. године, на мандат од пет (5) година.

Организационим планом и Правилницима о процедурама интерне контроле дефинисани су поступци надгледања извршавања трансакција и појединих активности Комисије. Редовно надгледање извршења послова и радних задатака врши се на основу описа послова руководећих државних службеника.

Ради успостављања система интерних контрола Комисија је донијела сљедеће подзаконске акте: Правилник о процјени и управљању ризиком у оперативним процесима Комисије, Правилник о интерној контроли у Комисији, Одлуку о употреби рачунара, телефона, телефакса и других електронских помагала, Одлуку о коришћењу моторног возила Комисије, Одлуку о именовању лица за пријем и праћење извршења услуга у Комисији, Правилник о регистрацији и преносу хартија од вриједности.

Недостаци у систему интерних контрола огледају се у дијелу: усклађености форме Програма рада са Извјештајем о раду, извјештавања о спровођењу полугодишњег и

годишњег плана развојног програма и стратешког плана буџетског корисника, окончања Плана запошљавања у текућој години, реалности планирања и процјени могућности наплативости прихода, предузимања додатних мјера на наплати потраживања, доброг финансијског управљања, плаћања накнаде у складу са закљученим уговором, ефикасног коришћења буџетских средстава, припреме и подношења образложења за тромјесечне извјештаје о извршењу буџета.

Потребно је досљедном примјеном законских и подзаконских аката обезбиједити отклањање наведених недостатака ради јачања система интерних контрола и усклађености пословања са законским прописима.

6.2. Програм рада и реализација програмом предвиђених задатака

Одредбама члана 32 Статута Комисије за хартије од вриједности прописана је обавеза сачињавања Програма рада, а одредбама члана 52 Закона о хартијама о вриједности, прописана је обавеза сачињавања Извјештаја о раду.

У складу с надлежностима које произлазе из Закона о хартијама од вриједности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19, 32/19 и 13/21), Закона о приватизацији предузећа у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 8/04, 19/07 и 2/08), Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 49/11 – пречишћени текст и 11/20), Закона о преузимању дионичарских друштва („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 31/05, 33/12 и 34/12), те Закона о инвестиционим фондовима („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 30/07 и 18/17), Комисија је на 32. сједници одржаној 30. децембра 2020. године усвојила Програм рада за 2021. годину. Исти је усмјерен ка постизању сљедећих циљева, односно реализацији сљедећих активности:

1. континуирано спровођење регулаторне функције Комисије;
2. одржавање система регистрације хартија од вриједности у Регистру за хартије од вриједности;
3. спровођење надзора и контрола;
4. усклађивање регулаторног оквира у процесу интегрисања Босне и Херцеговине у Европску унију;
5. транспарентно и континуирано финансијско извјештавање;
6. подизање финансијске писмености јавности о улози и значају тржишта капитала.

Комисија је 25. фебруара 2022. године сачинила Извјештај о раду Комисије за хартије од вриједности Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину.

У поступку ревизије смо утврдили да Извјештај о раду није сачињен у форми да прати Програм рада по циљевима и активностима који су предвиђени Програмом рада, тако да у Извјештају о раду није наведено у којој мјери је реализован Програм рада.

Потребно је ускладити форму Програма рада и Извјештаја о раду како би се јасно могло утврдити који постављени циљеви су реализовани.

Стратешки документи

У складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број: 34/19), Правилника о садржају и методологији израде, систему праћења и надзора спровођења стратешких докумената и имплементационих докумената (у даљем тексту: Правилник) и Упутства за израду стратешких планова за трогодишњи период и планова развојних програма, број: 05-000152/21 од 28. јануара 2021. године, дефинисани су стратешки документи са упутством за буџетске кориснике о процесима, роковима и захтјевима за достављање података у процесу припреме Стратешких планова за трогодишњи период и планова развојних програма.

Чланом 34 ставом 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ прописано је да буџетски корисник израђује стратешке планове за трогодишњи период на основу секторских стратегија развоја и програмских докумената и доставља их Сектору за опште послове и стратешко планирање (у даљем тексту: Сектор), најкасније до краја фебруара текуће године. Буџетски корисник усклађује своје трогодишње стратешке планове, односно планове развојних програма са усвојеним ДОБ-ом. На основу усклађених трогодишњих стратешких планова и усклађеног плана развојних програма буџетски корисник сачињава: годишњи стратешки план, годишњи план развојних програма и годишњи план рада (члан 35 истог закона). По усвајању буџета годишњи стратешки план, годишњи план развојних програма и годишњи план рада се усклађују са одобреним средствима. Усклађени годишњи стратешки планови и усклађени годишњи планови развојних програма достављају се Сектору, а усклађени годишњи планови рада достављају се Влади. Сви претходно наведени документи морају бити израђени у формату образаца који су саставни дио Правилника и Упутства.

Буџетски корисник је дужан да полугодишње и годишње доставља извјештај о спровођењу годишњих стратешких планова Сектору у складу с роковима за извјештавање о извршењу буџета у складу с чланом 35 ставом 5 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Комисија је актом, број предмета: 05-15.05-139/21 од 26. фебруара 2021. године доставила Сектору Трогодишњи план развојних програма буџетских корисника (образац 8), Трогодишњи стратешки план буџетских корисника (образац 11), Годишњи стратешки план буџетских корисника (образац 12), односно у прописаном року.

Комисија није сачинила и доставила Сектору полугодишњи и годишњи извјештај о спровођењу годишњих планова развојних програма буџетских корисника (образац 10) и полугодишњи и годишњи извјештај о спровођењу стратешког плана буџетског корисника (образац 13), што није у складу с чланом 35 ставом 5 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је досљедно спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, Правилника и Упутства у дијелу извјештавања о спровођењу годишњих планова развојних програма и стратешког плана буџетског корисника.

Реализација Плана запошљавања

Одредбама члана 34 Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ прописано је да се **расписивање конкурса врши на основу плана запошљавања**.

С обзиром да је секретар Комисије именован на мандатну позицију од 16. јуна 2021. године, Комисија је актом број: 33-15.01-426/21 од 21. јуна 2021. године донијела План запошљавања за 2021. годину и исти доставила Одјељењу за стручне и административне послове – Пододјељењу за људске ресурсе. Започета процедура запошљавања није окончана до краја 2021. године, што није у складу с Планом запошљавања за 2021. годину.

Потребно је процедуру запошљавања окончати како је предвиђено Планом запошљавања за текућу годину.

6.3. Приходи

Комисија је планирала приходе по основу накнада за вођење регистра хартија од вриједности, накнаде за регистрацију и упис промјена на капиталу и накнаде за спровођење осталих корпоративних радњи у регистрима Комисије за 2021. годину у износу од 45.000,00 КМ, а реализовала у износу од 18.363,73 КМ, или 40,81%.

Чланом 78 ставом 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ прописано је да је одговорно лице буџетског корисника одговорно за: а) потпуну и правовремену наплату прихода и примитака из надлежности буџетског корисника, за њихову уплату у буџет и за извршавање расхода и издатака у складу са оквиром и намјеном како је утврђено буџетом и законом о извршењу буџета и б) законито, намјенско, ефикасно и економично располагање буџетским средствима. Буџетски корисник је дужан: а) да испостави рачун за потраживање настало на основу уговора или за потраживање из било којег другог основа које се односи на остваривање јавних прихода и б) да спроведе све радње ради наплате потраживања из своје надлежности у складу с прописима (члан 78 став 3 истог закона).

Чланом 39 ставом 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ прописано је да се израда документа оквирног буџета (у даљем тексту: ДОБ), заснива на процјени привредног развоја, развоја социјалног сектора, макроекономских индикатора, пројекцији прихода, као и на стратешким плановима, односно плану развојних програма. Да би се активности на изради буџета ефикасно окончале Дирекција за финансије је актом број: 13.1-04.1-96/20 од 5. фебруара 2020. године затражила од буџетских корисника да доставе оквир за процјену прихода за период 2021–2023. година сагледавајући приходне капацитете у погледу виђења могућности наплативости прихода који би се могли остварити из области дјелатности којом се буџетски корисник бави.

Комисија је сачинила Оквир за процјену прихода буџета Брчко дистрикта БиХ за период 2021–2023. година, број предмета; 13-15.03-48/20 од 16. марта 2020. године у којем је планирала приход Комисије за 2021. годину износи 45.000,00 КМ и односи се на редовне активности и услуге које Комисија обавља за дионичарска друштва уписана у регистар емитената и регистар хартија од вриједности.

У даљем тексту дат је приказ планираних и остварених прихода Комисије за период 2017 –2021. година, како слиједи:

ГОДИНЕ	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА (3/2) 100
1	2	3	4
2017.	50.000,00	37.320,80	74,64
2018	45.000,00	34.809,26	77,35
2019.	47.000,00	24.308,04	51,72
2020.	45.000,00	18.261,70	40,58
2021.	45.000,00	18.363,73	40,81

Из претходног приказа уочава се да:

- Остварење прихода је у паду од 2017. године (37.320,80 КМ) до 2021. године (18.363,73 КМ).

- Приликом планирања прихода није се узимало у обзир и остварење прихода из претходне и ранијих година.

Комисија није реално планирала и процијенила могућност наплативости прихода, што није у складу с чланом 39 ставом 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ

Потребно је да Комисија израђује ДОБ и Оквир за процјену прихода сагласно са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу реалности планирања и процјене наплативости прихода.

Чланом 4 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ прописује да се буџет доноси и извршава у складу са буџетским начелима. Начело доброг финансијског управљања подразумијева да се буџетска средства **морају** користити економично и ефикасно (члан 12 истог закона).

У даљем тексту дат је приказ фактурисаних, наплаћених, салда ненаплаћених потраживања и издатака за услуге регистрације, чувања и одржавања података о хартијама од вриједности Комисије за период 2017–2021. година, како слиједи:

ГОДИНЕ	ФАКТУРИСАНА ПОТРАЖИВАЊА	НАПЛАЋЕНА ПОТРАЖИВАЊА	НЕНАПЛАЋЕНА ПОТРАЖИВАЊА (2-3)	ИЗДАЦИ ЗА УСЛУГЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ, ЧУВАЊА И ОДРЖАВАЊА ПОДАТАКА О ХАРТИЈАМА ОД ВРИЈЕДНОСТИ
1	2	3	4	5
2017.	110.613,05	41.201,41	69.411,64	36.412,74
2018.	100.926,86	35.029,07	65.897,79	26.675,33
2019.	99.691,16	29.988,29	69.702,87	22.656,32
2020.	95.765,44	18.261,71	77.503,73	23.592,03
2021.	106.010,58	23.194,39	82.816,19	22.597,58

Из претходног приказа уочава се да:

- Ненаплаћена потраживања повећавају се са 69.411,64 КМ (2017. године) на 82.816,19 КМ (2021. године).

- Издаци за услуге регистрације, чувања и одржавања података о хартијама од вриједности смањују се са 36.412,74 КМ (2017. године) на 22.597,58 КМ (2021. године).

Од укупних потраживања у износу од 82.816,19 КМ, према евиденцијама Комисије 66.462,79 КМ су старија од годину дана (из ранијег периода) и односе се на пет (5) дионичких друштава која су или у стечају или су им пословање и рачуни у блокади. Наведена потраживања су утужена и у току су поступци пред судом Брчко дистрикта БиХ. Неизвјесно је да ли ће се, када и колико наплатити потраживања путем суда с обзиром на периоде на које се иста односе.

Поред наведеног, отписана су потраживања из ранијег периода у износу од 10.957,22 КМ, за два дионичарска друштва над којима је завршен стечај.

Комисија није правовремено предузимала све радње ради наплате потраживања (опомене и обавјештавање Правобранилаштва), што није у складу с чланом 78 ставовима 2 и 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Чланом 18 закључених уговора између дионичких друштава и Комисије о вршењу послова регистрације, чувања и одржавања података о хартијама од вриједности прописана је обавеза друштва да у законском року плаћа накнаде Комисији, односно Централном регистру за обављене послове из уговора, према Одлуци о врсти и висини накнада за услуге Централног регистра хартија од вриједности у Брчко дистрикту БиХ. Наведени уговори не садрже одредбе о посљедицама непоштовања истог (неплаћање накнаде у законском року).

По закљученим уговорима о вршењу послова регистрације, чувања и одржавања података о хартијама од вриједности између Комисије са Централним регистром хартија

од вриједности а. д. Бања Лука и Регистром вриједносних папира у Федерацији БиХ д. д. Сарајево, Комисија је наведеним регистрима за 2021. годину уплатила износ од 22.597,58 КМ.

Дакле, смањује се наплата потраживања и повећавају ненаплаћена потраживања, а на страни расхода редовно се измирују обавезе по основу закључених уговора са регистрима, што није у складу с члановима 4 и 12 Закона о буџету у дијелу доброг финансијског управљања.

Потребно је донијети ефикасне мјере које би спријечиле негативан тренд у наплати потраживања и омогућиле добро финансијско управљање у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Комисија, у сарадњи са надлежним органима Брчко дистрикта БиХ, предузме додатне мјере на наплати потраживања.

Потребно је досљедно спроводити одредбе закључених уговора у дијелу плаћања накнаде у прописаном року.

Потребно је у уговорима регулисати поступање при не плаћању уговорних обавеза.

6.4. Планирање и извршење текућег буџета

Текући буџет Комисије за 2021. годину одобрен је у износу од 330.275,32 КМ, а извршен у износу од 296.693,30 КМ, или 89,83% (табела број 1 у прилогу Извјештаја).

Реализација одобреног текућег буџета, на појединим позицијама буџета, није пратила планирану динамику. Низак степен реализације уочава се код: плата и накнада трошкова запослених 92,44%, доприноса на терет послодавца 85,06% и издатака за материјал и услуге 78,44 %.

Члан 12 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ – Начело доброг финансијског управљања подразумијева да се буџетска средства морају користити економично и ефикасно.

Неуτροшена средства у износу од 33.582,02 КМ нису ослобођена, како би се могла усмјерити у друге програме и активности, по ребалансу за 2021. годину, што је имало за резултат непотребно задржавање буџетских средстава, односно неефикасно располагање одобреним буџетском средствима. Наведено није у складу с чланом 12 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је досљедно спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу ефикасног коришћења буџетских средстава.

Бруто плате и накнаде

Средства за бруто плате одобрена су у износу 255.595,32 КМ, а извршена су у износу од 240.404,19 КМ, или 94,06 %. Средства нису реализована у планираном износу због непопуњене позиције секретара Комисије.

Накнаде трошкова запослених

Средства за накнаде трошкова запослених одобрена су у износу од 7.600,00 КМ, а извршена су у износу од 2.898,40 КМ, или 38,14 % и односе се на исплату накнаде за топли оброк у износу од 1.590,00 КМ и помоћ у случају смрти у износу од 1.308,40 КМ.

Доприноси послодавца

Доприноси послодавца и остали доприноси одобрени су у износу од 11.675,00 КМ а извршени су у износу од 9.930,49 КМ, или 85,06%. Средства нису реализована због непопуњавања позиције секретара Комисије.

Путни трошкови

Путни трошкови одобрени су у износу од 2.220,00 КМ. Извршење није остварено из разлога немогућности одласка запослених на службена путовања и семинаре због пандемије Ковид-19.

Издаци за енергију

Издаци за енергију одобрени су у износу од 8.900,00 КМ, а извршени у износу од 8.413,28 КМ или 94,53% и односе се на издатке за електричну енергију.

Издаци за комуникацију и комуналне услуге

Издаци за комуникацију и комуналне услуге одобрени су у износу 8.850,00 КМ, а извршени су у износу од 7.370,88 КМ или 83,29% и односе се на: издатке за телефон у износу од 2.111,18 КМ, издатке за воду и канализацију 127,85 КМ, издатке за услуге одвоза смећа 647,40 КМ и издатке за услуге одржавања чистоће 4.484,45 КМ.

Набавка материјала и ситног инвентара

Издаци за набавку материјала и ситног инвентара одобрени су у износу 2.350,00 КМ, а извршени су у износу од 1.825,18 КМ или 77,67% и односе се на: набавку компјутерског материјала у износу од 848,25 КМ, канцеларијског материјала 934,45 КМ и ситног материјала 42,48 КМ.

Издаци за услуге превоза и горива

Издаци за услуге превоза и горива су одобрени су у износу 350,00 КМ, а извршени су у износу од 182,27 КМ или 52,08% и односе се на: гориво дизел у износу од 87,67 КМ и регистрацију моторних возила 84,60 КМ. Средства нису реализована у планираном износу из разлога немогућности одласка запослених на службена путовања и семинаре због пандемије Ковид-19.

Издаци за текуће одржавања

Издаци за текуће одржавање су одобрени у износу од 2.040,00 КМ, а извршени су у износу од 1.132,76 КМ или 55,53 % и односе се на услуге поправака и одржавања возила.

Издаци за услуге осигурања

Издаци осигурања одобрени су у износу 700,00 КМ, а извршени су у износу од 435,99 КМ или 62,28 % и односе се на осигурање запослених – колективно животно осигурање у износу од 261,36 КМ и осигурање возила 174,63 КМ.

Уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге одобрене су у износу од 29.995,00 КМ, а извршени у износу од 24.099,86 КМ, или 80,35 % и односе се на: услуге регистра чувања и одржавања података о хартијама од вриједности 22.597,58 КМ, услуге репрезентације 737,10 КМ, хардверске и софтверске услуге 690,30 КМ и учлањење у БИХАМК 74,88 КМ. Средства нису реализована у планираном износу из разлога немогућности одласка запослених на службена путовања и семинаре због пандемије Ковид-19.

Образложење извршења буџета

Комисија је актима број: 13-15.05-323/21-I од 19. априла, 13-15.05-323/21-II од 26. јула, 13-15.05-323/21-III од 20. октобра 2021. године доставила Дирекцији образложење извршења буџета за периоде 1. јануар – 31. март, 1. јануар – 30. јун и 1. јануар – 30. септембар 2021. године.

Чланом 101 ставом 7а) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ је прописано да је буџетски корисник дужан да Дирекцији достави податке за израду извјештаја за други и трећи квартал, за периоде од 1. јануара до 31. марта, од 1. јануара до 30. јуна и од 1. јануара до 30. септембра у року од двадесет (20) дана по истеку извјештајног периода. У случају да буџетски корисник не достави податке неопходне за извјештај о извршењу буџета у роковима како је прописано ставом 7 овог члана, Дирекција има овлашћење да привремено обустави извршење расхода до достављања неопходних података (став 8 истог члана).

Комисија је доставила 23. априла, 28. јула и 21. октобра 2021. године образложење извршења буџета за периоде 1. јануар – 30. јун и 1. јануар – 30. септембар 2021. године, што није у складу са одредбама члана 101 става 7 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је да Комисија у року прописаном одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ припрема образложења за тромјесечне извјештаје о извршењу буџета и подноси их Дирекцији.

Чланом 80 ставом 2 Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању прописано је да је обвезник примјене буџетског рачуноводства дужан да Дирекцији достави извјештај о извршењу буџета и финансијског плана са образложењем, које обавезно треба да садржи: а) извршење буџета и финансијског плана на нивоу главне групе економске класификације, б) образложење и анализа извршења буџета и финансијског плана са посебним освртом на одступања остварених од планираних прихода и примитака, расхода и издатака на нивоу главне групе економске класификације, с) мјере које ће се предузети ради отклањања насталих одступања у

наредном периоду, d) посебан осврт на сумњива и спорна потраживања са описом мјера које су предузете ради наплаћивања.

Комисија у образложењу извршења буџета за период 1. јануар – 31. децембар 2021. године није доставила Дирекцији податке о мјерама које ће предузети ради отклањања насталих одступања у наредном периоду и посебан осврт на сумњива и спорна потраживања са описом мјера које су предузете ради наплате, што није у складу с чланом 80 ставом 2 тачкама с) и d) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Потребно је досједно спроводити одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању у дијелу садржајности образложења о извршењу буџета.

6.5. Попис имовине и обавеза

Пописна комисија Комисије за хартије од вриједности (у даљем тексту: Пописна комисија) је именована Одлуком предсједника, број: 13-15.05-557/21 од 11. октобра 2021. године. Чланом 7 ставом 1 тачком а) Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза прописано је да је Пописна комисија дужна да изврши попис сталних средстава, ситног инвентара и залиха материјала и доставити исти Централној пописној комисији и Трезору најкасније до 15. јануара 2022. године.

Пописна комисија је, у складу са одредбама наведеног Упутства, предала усаглашене пописне листе 13. јануара 2022. године.

Пописна комисија је констатовала је да је књиговодствено стање сталних средстава једнако по стању по попису у укупном износу од 87.868,95 КМ. Пописна комисија је пописала ситан инвентар и ауто гуме у употреби и констатовала да је књиговодствено стање једнако стању по попису у укупном износу од 8.385,51 КМ.

Пописом су обухваћена потраживања по основу фактурисаних накнада за услуге вођења регистра хартија од вриједности у износу од 82.816,19 КМ.

7. КОМЕНТАР

Комисији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања за период 1. јануар – 31. децембар 2021. године, број: 01-02-03-13-185/22 на разматрање и достављање евентуално нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана, Комисија се није изјаснила, те Нацрт представља коначан Извјештај.

Тим за ревизију:

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Љубица Томић, дипл. ек.

8. ПРИЛОГ

Структура планираних и извршених текућих издатака по позицијама за 2021.годину

Табела број 1

Екон. код	Назив економског кода	Остварено 2020.	План буџета 2021.	Унутрашња прерасподј. 2021.	Ребаланс 2021.	Одобрени Буџет 2021.	Извршење 2021.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	261.506,30	277.345,32	0,00	-14.150,00	263.195,32	243.302,59	93,04	92,44
611100	Бруто плате и накнаде	261.506,30	265.745,32	0,00	-10.150,00	255.595,32	240.404,19	91,93	94,06
611200	Накнаде трошкова запослених	0,00	11.600,00	0,00	-4.000,00	7.600,00	2.898,40	0,00	38,14
612100	Доприноси на терет послодавца и остали доприноси	11.209,13	12.280,00	0,00	-605,00	11.675,00	9.930,49	88,59	85,06
613000	Издаци за материјал и услуге	51.404,00	56.825,00	0,00	-1.420,00	55.405,00	43.460,22	84,55	78,44
613100	Путни трошкови	4.092,07	3.420,00	0,00	-1.200,00	2.220,00	0,00	0,00	0,00
613200	Издаци за енергију	7.909,32	8.900,00	0,00	0,00	8.900,00	8.413,28	106,37	94,53
613300	Издаци за комуникацију и комуналне услуге	7.982,03	8.850,00	0,00	0,00	8.850,00	7.370,88	92,34	83,29
613400	Набавка материјала и ситног инвентара	803,61	2.350,00	0,00	0,00	2.350,00	1.825,18	227,12	77,67
613500	Издаци за услуге превоза и горива	353,90	570,00	0,00	-220,00	350,00	182,27	51,50	52,08
613700	Издаци за текуће одржавање	2.003,65	2.040,00	0,00	0,00	2.040,00	1.132,76	56,53	55,53
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге платног промета	528,36	700,00	0,00	0,00	700,00	435,99	82,52	62,28
613900	Уговорене услуге	27.731,06	29.995,00	0,00	0,00	29.995,00	24.099,86	86,91	80,35
	Укупно текући расходи	324.119,43	346.450,32	0,00	-16.175,00	330.275,32	296.693,30	91,54	89,83
720000	Непорески приходи	18.276,70	45.000,00	0,00	0,00	45.000,00	18.363,73	100,48	40,81
722400	Остале буџетске накнаде и таксе	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
722500	Посебне накнаде и таксе	18.261,70	45.000,00	0,00	0,00	45.000,00	18.363,73	100,56	40,81
	Приходи и примици	18.276,70	45.000,00	0,00	0,00	45.000,00	18.363,73	100,48	40,81
	Расходи и издаци	324.119,43	346.450,32	0,00	-16.175,00	330.275,32	296.693,30	91,54	89,83